

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 24. marca 2011 \*

Vo veci C-369/09 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané  
14. septembra 2009,

**ISD Polska sp. z o.o.**, so sídlom vo Varšave (Poľsko),

**Industrial Union of Donbass Corp.**, so sídlom v Donetsku (Ukrajina),

**ISD Polska sp. z o.o.**, predtým Majątek Hutniczy sp. z o.o., so sídlom vo Varšave,

v zastúpení: C. Rapin a E. Van den Haute, avocats,

odvolateľky,

\* Jazyk konania: francúzština.

ďalší účastník konania:

**Európska komisia**, v zastúpení: E. Gippini Fournier a A. Stobiecka-Kuik, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J.-J. Kasel, E. Levits, M. Safjan a M. Berger (spravodajkyňa),

generálny advokát: Y. Bot,  
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

## Rozsudok

- 1 Svojím odvolaním sa ISD Polska sp. z o.o., Industrial Union of Donbass Corp. a ISD Polska sp. z o.o. (predtým Majątek Hutniczy sp. z o.o.) domáhajú, aby Súdny dvor zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenských z 1. júla 2009, ISD Polska a i./Komisia (T-273/06 a T-297/06, Zb. s. I-2185, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd zamietol ich žaloby o neplatnosť proti rozhodnutiu Komisie 2006/937/ES z 5. júla 2005 o štátnej pomoci č. C 20/04 (ex NN 25/04) v prospech spoločnosti Huta Częstochowa SA (Ú. v. EÚ L 366, 2006, s. 1, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

## Právny rámec

- 2 Európska dohoda zo 16. decembra 1991 o pridružení uzatvorená medzi Európskymi spoločnosťami a ich členskými štátmi na strane jednej a Poľskou republikou na strane druhej [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 348, 1993, s. 2, ďalej len „Európska dohoda“), podpísaná v Bruseli, nadobudla účinnosť 1. februára 1994. Upravuje systém hospodárskej súťaže založený na kritériách Zmluvy ES.
- 3 Protokol č. 2 Európskej dohody o výrobkoch ESUO (ďalej len „protokol č. 2“) stanovuje všeobecný zákaz verejnej pomoci.

4 Článok 8 protokolu č. 2 uvádza:

„1. Ak to môže ovplyvniť obchod medzi Spoločenstvom a Poľskom, sú s riadnym fungovaním dohody nezlučiteľné:

...

iii) verejná pomoc v akejkoľvek forme okrem výnimiek povolených na základe Zmluvy ESUO.

...

4. Zmluvné strany uznávajú, že počas prvých piatich rokov po nadobudnutí platnosti dohody a odchylné od odseku 1 bodu iii) môže Poľská republika výnimočne, pokiaľ ide o výrobky z „oceľe ESUO“, poskytnúť verejnú pomoc na účely reštrukturalizácie za predpokladu, že:

- program reštrukturalizácie bude spojený s celkovým plánom racionalizácie a znížovania výrobných kapacít v Poľsku,
- táto pomoc prispeje k životaschopnosti podnikov, ktoré sú príjemcami pomoci, za bežných trhových podmienok na konci reštrukturalizačného obdobia,

- výška a intenzita tejto pomoci bude prísne obmedzená na to, čo je absolútne nevyhnutné na obnovenie tejto životaschopnosti, a bude sa postupne znižovať.

Asociačná rada rozhodne podľa hospodárskej situácie Poľskej republiky o možnosti predĺžiť takto stanovené päťročné obdobie.

...“ [*neoficiálny preklad*]

- 5 Rozhodnutie č. 3/2002 Asociačnej rady EÚ-Poľsko z 23. októbra 2002, ktorým sa predlžuje obdobie stanovené v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 186, 2003, s. 38, ďalej len „rozhodnutie Asociačnej rady“), predĺžilo obdobie, počas ktorého bolo Poľskej republike výnimočne povolené poskytovať v súlade s pravidlami stanovenými v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 verejnú pomoc na reštrukturalizáciu, pokiaľ ide o výrobky z „ocele“, o dodatočných osem rokov od 1. januára 1997 alebo až do vstupu Poľskej republiky do Európskej únie.
- 6 Článok 2 rozhodnutia Asociačnej rady stanovuje:

„Poľská republika predloží Komisii... program reštrukturalizácie a podnikateľské zámer, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 a ktoré boli posúdené a schválené orgánom Poľskej republiky povereným dohľadom nad štátnou pomocou (Úrad pre hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľa).“ [*neoficiálny preklad*]

- 7 Protokol č. 8 o reštrukturalizácii poľského oceliarskeho priemyslu, ktorý tvorí prílohu Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cypruskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 948, ďalej len „protokol č. 8“), povolil Poľskej republike ako výnimku zo všeobecných pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci poskytovať pomoc na reštrukturalizáciu jej oceliarskeho priemyslu na základe pravidiel určených v pláne reštrukturalizácie a podmienok stanovených v tomto protokole. Protokol najmä stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 87 [ES] a 88 [ES], sa štátna pomoc poskytnutá Poľskom na účely reštrukturalizácie určitým časťam poľského oceliarskeho priemyslu považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom, ak:

- obdobie uvedené v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2... bolo predĺžené do dňa pristúpenia,
- podmienky stanovené v pláne reštrukturalizácie, na základe ktorých bola predĺžená platnosť uvedeného protokolu, budú dodržané počas celého obdobia rokov 2002 až 2006,
- sú splnené podmienky stanovené v tomto protokole a

- po pristúpení nebude poľskému oceliarskemu priemyslu vyplatená žiadna štátna pomoc na reštrukturalizáciu.

...

3. Štátna pomoc môže byť v rámci programu reštrukturalizácie poľského oceliarskeho priemyslu poskytnutá výlučne spoločnostiam uvedeným v prílohe 1 (ďalej len „oprávnené spoločnosti“).

4. Oprávnená spoločnosť nemôže:

- a) v prípade zlúčenia so spoločnosťou, ktorá nie je uvedená v prílohe 1, previesť na ňu výhody zo štátnej pomoci poskytnutej oprávnenej spoločnosti;
- b) prevziať aktíva akejkoľvek spoločnosti, ktorá nie je uvedená v prílohe 1, na ktorú bol do 31. decembra 2006 vyhlásený konkurz.

...

6. Reštrukturalizačná pomoc poskytnutá oprávneným spoločnostiam bude určená na základe hľadísk stanovených v schválenom pláne reštrukturalizácie poľského oceliarskeho priemyslu a v jednotlivých podnikateľských zámeroch schválených Radou. Celková suma pomoci vyplatennej v období rokov 1997 – 2003 nesmie prekročiť 3 387 070 000 PLN.

...

Poľsk[á] [republika] neposkytne žiadnu ďalšiu pomoc na účely reštrukturalizácie poľského oceliarskeho priemyslu.

...

10. Všetky následné zmeny v celkovom pláne reštrukturalizácie a v jednotlivých plánoch reštrukturalizácie musia byť schválené Komisiou a, ak je to vhodné, Radou.

...

18. Ak by sa monitorovaním preukázalo, že:

...

- c) Poľsk[á] [republika] v priebehu obdobia reštrukturalizácie poskytl[a] oceliarskemu priemyslu a najmä oprávneným spoločnostiam dodatočnú nezlučiteľnú štátnu pomoc,

stratí prechodná úprava uvedená v tomto protokole platnosť.

Komisia prijme vhodné opatrenia, ktoré budú od dotknutej spoločnosti vyžadovať vrátenie akejkoľvek pomoci poskytnutej v rozpore s podmienkami stanovenými v tomto protokole.“



- 8 Rozhodnutie Rady 2003/588/ES z 21. júla 2003 o dodržiavaní podmienok stanovených v článku 3 rozhodnutia č. 3/2002 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 199, s. 17; ďalej len „rozhodnutie Rady č. 2003/588“) vo svojom jedinom článku stanovuje:

„Plán reštrukturalizácie a podnikateľské zámery, ktoré Komisii predložila Poľská republika 4. apríla 2003 v súlade s článkom 2 rozhodnutia č. 3/2002..., spĺňajú požiadavky článku 8 ods. 4 protokolu č. 2.“ [*neoficiálny preklad*]

- 9 Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88] ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) v článku 6 ods. 1 stanovuje:

„Rozhodnutie začať konať vo veci formálneho zisťovania zhrnie príslušné záležitosti faktov a práva [skutkové a právne skutočnosti – *neoficiálny preklad*], bude zahrňovať predbežné zhodnotenie Komisie, ktoré sa týka charakteru pomoci navrhovaného opatrenia, a vysvetlí pochybnosti, čo sa týka jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom. Rozhodnutím sa vyzve daný členský štát a iné zainteresované strany, aby predložili pripomienky v rámci predpísaného obdobia, ktoré by za normálnej situácie nemalo presahovať jeden mesiac. V riadne odôvodnených prípadoch Komisia môže toto obdobie predĺžiť.“

- 10 Článok 7 ods. 5 tohto nariadenia stanovuje:

„Keď Komisia zistí, že oznamovaná pomoc nie je zlučiteľná so spoločným trhom, rozhodne, že pomoc nenadobudne účinnosť (ďalej sa označuje len ako „záporné rozhodnutie“).“

11 Článok 14 nariadenia č. 659/1999 stanovuje:

„1. Kde sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že daný členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu (ďalej sa označuje len ako „rozhodnutie o vymáhaní“). Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva.

2. Pomoc, ktorá sa má vymáhať podľa rozhodnutia o vymáhaní, bude zahŕňať úrok s príslušnou sadzbou stanovenou Komisiou. Úrok bude splatný od dátumu, kedy protiprávna pomoc bola k dispozícii príjemcovi, do dátumu jej vymáhania.

...“

12 Podľa článku 20 ods. 1 tohto nariadenia:

„Akákoľvek zainteresovaná strana môže predložiť pripomienky podľa článku 6 po rozhodnutí Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Akákoľvek zainteresovaná strana, ktorá predložila také pripomienky, a akýkoľvek príjemca individuálnej pomoci získa kópiu rozhodnutia prijatého Komisiou podľa článku 7.“

- 13 Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 (Ú. v. EÚ L 140, s. 1; Mim. vyd. 08/004, s. 3), v článku 9 stanovuje:

„1. Ak v osobitnom rozhodnutí nie je ustanovené inak, úrokovou sadzbou, ktorá má byť použitá pre vymáhanie štátnej pomoci, poskytnutej v rozpore s článkom 88 ods. 3 [ES], bude ročná percentuálna sadzba určená pre každý kalendárny rok.

Bude vypočítaná na základe priemeru päťročných medzibankových swapových sadzieb za september, október a november predchádzajúceho roka, plus 75 základných bodov. V dostatočne odôvodnených prípadoch môže Komisia zvýšiť sadzbu o viac ako 75 základných bodov pre jeden alebo viacero členských štátov.

...

4. Ak nebudú existovať spoľahlivé alebo rovnocenné údaje, alebo nastanú mimoriadne okolnosti, Komisia môže v úzkej spolupráci s príslušným(-i) členským(-i) štátom(-mi) stanoviť úrokovú sadzbu pre vymáhanie štátnej pomoci pre jeden alebo viacero členských štátov na základe inej metódy a na základe informácií, ktoré má k dispozícii.“

- 14 Pokiaľ ide o vykonávacie pravidlá týkajúce sa úrokovej sadzby, článok 11 ods. 2 uvedeného nariadenia presnejšie uvádza:

„Úroková sadzba bude používaná na zostavenom základe až do dňa vrátenia pomoci. Úroky, ktoré vznikli v predchádzajúcom roku, budú úročené v každom nasledujúcom roku.“

## Okolnosti predchádzajúce sporu

- 15 V rokoch 2002 až 2005 sa uskutočnila reštrukturalizácia poľského výrobcu ocele Huta Częstochowa SA (ďalej len „HCz“). Na tento účel boli aktíva HCz prevedené na nové spoločnosti.
- 16 V roku 2002 tak bola s cieľom pokračovania oceliarskej výroby HCz založená Huta Stali Częstochowa sp. z o.o. (ďalej len „HSCz“), ktorej materskou spoločnosťou bolo Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o. (ďalej len „TFS“), spoločnosť v 100 %-nom vlastníctve poľského ministerstva financií. HSCz si prenajala výrobné zariadenia HCz od konkurzného správcu a prevzala väčšinu zamestnancov.
- 17 V roku 2004 boli založené spoločnosti Majątek Hutniczy sp. z o.o. (ďalej len „MH“) a Majątek Hutniczy Plus sp. z o.o. (ďalej len „MH Plus“). Ich obchodné podiely boli v 100 %-nom vlastníctve HCz. MH nadobudla oceliarske aktíva HCz a MH Plus získala niektoré iné aktíva potrebné na výrobu.
- 18 Okrem toho aktíva nesúvisiace s výrobou (tzv. „neoceliarske aktíva“), ako aj elektroenergetický závod Elsen boli prevedené na spoločnosť Operator ARP sp. z o.o., závislú od Agencie Rozwoju Przemysłu SA, agentúry pre priemyselný rozvoj vo vlastníctve poľského ministerstva financií, s cieľom uspokojiť verejnoprávne pohľadávky podliehajúce reštrukturalizácii (dane a poistné na sociálne poistenie).
- 19 Listom z 19. mája 2004 Komisia informovala Poľskú republiku o svojom rozhodnutí začať konanie vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa pomoci na reštrukturalizáciu poskytnutej HCz, uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskej únie* 12. augusta 2004 (Ú. v. EÚ C 204, s. 6), a vyzvala všetky dotknuté strany na predloženie svojich

pripomienok týkajúcich sa skutkových okolností a príslušného právneho posúdenia. Pripomienky jej predložila Poľská republika a štyri ďalšie zainteresované strany.

- 20 V dokumente nazvanom „Vyhlásenie týkajúce sa štátnej pomoci potenciálne poskytnutej spoločnosti [HCz] a/alebo [HSCz]“ z 3. februára 2005 ISD Polska sp. z o.o., vtedy vystupujúca pod obchodným menom ZPD Steel sp. z o.o. (ďalej len „ISD“), dcérska spoločnosť v 100 %-nom vlastníctve Industrial Union of Donbass Corp. (ďalej len „IUD“), v rámci rokovaní, ktoré predchádzali nadobudnutiu spoločností HCz, MH, MH Plus a ďalších desiatich dcérskych spoločností HCz touto spoločnosťou, urobila toto vyhlásenie:

„V prípade, že by Komisia prijala rozhodnutie ukladajúce [HCz], [HSCz] alebo osobe, ktorá prevzala aktíva [HCz], povinnosť vrátiť protiprávnu verejnú pomoc spadajúcu do rámca pomoci týkajúcej sa programu reštrukturalizácie v celkovej výške neprekračujúcej 20 miliónov [PLN], vyhlasujeme, že také rozhodnutie nás nijako nezbavuje záväzkov, ktoré vyplývajú z ponuky, a zaväzujeme sa, že nebudeme uplatňovať žiadnu náhradu škody voči a) daňovej správe Poľskej republiky, b) [Agencja Rozwoju Przemysłu SA], c) [TFS], d) [HCz]... v súvislosti s potrebou vrátenia pomoci alebo s iným konaním, ktoré v danej veci prebieha na Komisii v nadväznosti na poskytnutie verejnej pomoci [HCz]. V takom prípade sa zaväzujeme konať tak, aby [MH], [MH Plus] a [HSCz] alebo iné spoločnosti, rovnako ako ich právni nástupcovia (bez ohľadu na právny dôvod sukcesie) vrátili sumu protiprávnej verejnej pomoci stanovenú v rozhodnutí Komisie, aj keby sa toto rozhodnutie týkalo výlučne [HCz].“

- 21 Na záver konania Komisia dospela k záveru, že napriek jej úvodným pochybnostiam opatrenia zamerané na reštrukturalizáciu HCz v súlade so zákonom o verejnej pomoci podnikom, ktoré sú významné z hľadiska trhu práce, z 30. októbra 2002 (Dz. U. č. 213, položka 1800) v znení neskorších predpisov nepredstavujú „štátnu pomoc“ v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

22 Na druhej strane však Komisia dospela k názoru, že spoločnosti HCz bola z rôznych právnych dôvodov poskytnutá štátna pomoc v období rokov 1997 až 2002, ktorá bola sčasti zlučiteľná so spoločným trhom. Komisia však žiadala vymáhanie tej jej časti, ktorú považovala za nezlučiteľnú so spoločným trhom, a síce sumy 19 699 452 PLN (ďalej len „sporná pomoc“).

23 Dňa 5. júla 2005 prijala Komisia sporné rozhodnutie. V jeho článku 3 sa uvádza:

„1. Štátna pomoc vo výške 19 699 452 PLN, ktorú Poľsk[á] [republika] poskytl[a] [HCz] v období od roku 1997 do mája 2002 vo forme prevádzkovej pomoci a pomoci na reštrukturalizáciu zamestnanosti, je nezlučiteľná so spoločným trhom.

2. Poľsko podnikne všetky bezodkladné kroky, aby získalo od podnikov [HCz], Regionalny Fundusz Gospodarczy, [MH] a [Operator ARP sp. z o.o.] naspäť protiprávne poskytnutú pomoc pre [HCz] uvedenú v prvom odseku. Všetky tieto organizácie nesú spoločne zodpovednosť za vrátenie tejto pomoci.

Vrátenie sa v súlade s postupmi vnútroštátneho práva, pokiaľ umožňujú okamžitý a účinný výkon predmetného rozhodnutia, uskutoční bez odkladu. K čiastkam podliehajúcim vráteniu sa pripočítajú úroky za celé obdobie odo dňa priznania pomoci pre [HCz] až do jej skutočného vrátenia. Úroky sa vypočítajú podľa ustanovení uvedených v kapitole V nariadenia... číslo č. 794/2004.

...

- <sup>24</sup> V článku 4 sporného rozhodnutia Komisia schvaľuje navrhovanú zmenu poľského štátneho plánu reštrukturalizácie v súlade s bodom 10 protokolu č. 8 v rozsahu, v akom to umožní reštrukturalizáciu HCz bez štátnej pomoci a bez zvýšenia jej výrobných kapacít.
- <sup>25</sup> Podľa dvoch dohôd z 30. septembra 2005, ktoré nadobudli účinnosť 7. októbra 2005, ISD na jednej strane kúpila od HCz všetky obchodné podiely spoločností MH a MH Plus, ako aj zostávajúcich desať dcérskych spoločností spoločnosti HCz a na druhej strane kúpila od TFS všetky obchodné podiely spoločnosti HSCz a stala sa tak vlastníčkou HSCz, MH, MH Plus a ďalších desiatich dcérskych spoločností spoločnosti HCz.
- <sup>26</sup> Komisia listom zo 17. februára 2006 požiadala poľské orgány, aby jej oznámili úrokové sadzby, ktoré sa majú použiť na vrátenie spornej pomoci solidárnymi dlžníkmi uvedenými v článku 3 ods. 2 rozhodnutia. Poľské orgány vo svojej odpovedi z 13. marca 2006 navrhli úrokové sadzby, ktoré sa majú použiť na vymáhanie, a metódu výpočtu úrokov. Predovšetkým navrhli, aby sa ako základ použila na obdobie rokov 1997 až 1999 päťročná pevná sadzba platná pre záväzky poľského ministerstva financií vyjadrené v poľských zlotých a na obdobie od roku 2000 až do pristúpenia Poľskej republiky k Únii desaťročná sadzba platná pre tie isté záväzky. Ďalej vzhľadom na situáciu na kapitálových trhoch v Poľsku v tom čase, charakteristickú veľmi vysokými sadzbami, ktoré však rýchlo klesali, požiadali o každoročnú aktualizáciu týchto sadzieb a o to, aby úroky neboli počítané na zostavenom základe.
- <sup>27</sup> V odpovedi zo 7. júna 2006 Komisia konštatovala, že úrokovou sadzbou, ktorá sa má použiť na vymáhanie spornej pomoci, je na celé dotknuté obdobie päťročná pevná sadzba platná pre záväzky poľského ministerstva financií vyjadrené v poľských zlotých a že podľa článku 11 ods. 2 nariadenia č. 794/2004 má byť táto úroková sadzba uplatnená na zostavenom základe.

- <sup>28</sup> V listoch zo 7. júla a zo 16. augusta 2006 Komisia oznámila sporné rozhodnutie spoločnosti IUD a spoločnosti MH. Dňa 21. decembra 2006 bolo rozhodnutie uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- <sup>29</sup> Dňa 15. novembra 2006 došlo ku koncentrácii ISD a MH s tým, že ISD prevzala všetky práva a záväzky MH.

### **Žaloba na Súde prvého stupňa a napadnutý rozsudok**

- <sup>30</sup> Svojimi žalobami podanými na Súd prvého stupňa sa žalobkyne ISD a IUD vo veci T-273/06 domáhali najmä zrušenia článku 3 sporného rozhodnutia, pričom na podporu svojich návrhov uviedli šesť žalobných dôvodov.
- <sup>31</sup> Prvý žalobný dôvod sa týkal porušenia protokolu č. 8. Štvrtý žalobný dôvod bol založený na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery a šiesty žalobný dôvod sa týkal porušenia nariadenia č. 794/2004. Druhý, tretí a piaty žalobný dôvod neboli na podporu odvolania uvedené, a preto nebudú skúmané.
- <sup>32</sup> Vo veci T-297/06 predložila ISD zhodné návrhy, poukazujúc na štyri dôvody, ktoré sú v podstate zhodné s dôvodmi uvedenými vo veci T-273/06, ale okrem toho navrhla zrušenie článku 4 sporného rozhodnutia.



- 33 Svojím prvým žalobným dôvodom žalobkyne v podstate spochybňovali uplatniteľnosť *ratione temporis* a *ratione personae* pravidiel Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci, ako aj právomoc Komisie kontrolovať ich dodržiavanie počas obdobia predchádzajúceho pristúpeniu Poľskej republiky k Únii.
- 34 Súd prvého stupňa v tejto súvislosti potvrdil, že články 87 ES a 88 ES v zásade nie sú uplatniteľné na pomoc priznanú pred pristúpením členského štátu, ktorá už nie je poskytovaná po pristúpení, a že Komisia sa preto opiera o protokol č. 8 ako *lex specialis* na účely odôvodnenia svojej právomoci.
- 35 Keďže tento režim sa z viacerých hľadísk odlišuje od všeobecného režimu upraveného Zmluvou ES a prílohou IV Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 948, ďalej len „príloha IV aktu o pristúpení“), Súd prvého stupňa v bode 93 napadnutého rozsudku konštatoval, že protokol č. 8 odkazuje na pomoc, ktorá bola poskytnutá počas obdobia rokov 1997 až 2003, že povoľuje obmedzenú sumu pomoci na reštrukturalizáciu poskytnutú za toto obdobie určitým podnikom, ktoré sú vymenované v prílohe 1, a že zakazuje akúkoľvek inú štátnu pomoc na reštrukturalizáciu oceliarskeho priemyslu.
- 36 Súd prvého stupňa po tom, ako v bode 94 napadnutého rozsudku konštatoval, že retroaktívne uplatnenie protokolu č. 8 je upravené v jeho bode 6, ktorý sa týka obdobia od roku 1997 do roku 2003, nakoniec v bodoch 95 a 96 napadnutého rozsudku odmietol tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého vzhľadom na to, že v čase uverejnenia protokolu č. 8 v septembri 2003 bolo toto obdobie takmer ukončené, tento odkaz na uvedené obdobie znamená iba to, že výpočet budúcej pomoci sa musí uskutočniť so spätným prihliadnutím na už poskytnutú pomoc. Podľa Súdu prvého stupňa cieľom

protokolu č. 8 bolo naopak „zaviesť komplexný režim schvaľovania pomoci určenej na reštrukturalizáciu poľského oceliarskeho priemyslu a nielen vyhnúť sa kumulácii pomoci v oprávnených spoločnostiach“.

- 37 Súd prvého stupňa preto v bode 97 napadnutého rozsudku uzavrel, že vo vzťahu k prílohe IV aktu o pristúpení a k článkom 87 ES a 88 ES predstavuje protokol č. 8 *lex specialis*, ktorý rozširuje kontrolu štátnej pomoci vykonávanú Komisiou v zmysle Zmluvy na pomoc poskytnutú na reorganizáciu poľského oceliarskeho priemyslu v období od roku 1997 do roku 2003.
- 38 Pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa uplatniteľnosti *ratione personae* protokolu č. 8, podľa ktorého sa tento protokol netýka podnikov, ktoré nie sú uvedené v jeho prílohe 1, Súd prvého stupňa v bode 99 napadnutého rozsudku konštatoval, že bod 3 tohto protokolu výslovne stanovuje, že štátnu pomoc v rámci plánu reštrukturalizácie poľského oceliarskeho priemyslu môžu získať jedine podniky uvedené v tejto prílohe 1. Ak by bolo možné, aby si podnik, ktorý nie je uvedený v prílohe 1, mohol ponechať neobmedzené sumy pomoci na reštrukturalizáciu získané pred pristúpením k Európskej únii bez toho, aby na odvetu znížil výrobnú kapacitu, protokol č. 8 by nemal žiaden význam.
- 39 Pokiaľ ide o tvrdenie založené na bode 4 písm. b) protokolu č. 8, podľa ktorého iba oprávnené spoločnosti nemôžu prevziať aktíva podniku, ktorý nie je uvedený v prílohe 1 protokolu č. 8 a na ktorý bol vyhlásený konkurz, Súd prvého stupňa konštatuje, že žalobkyne vychádzajú z nesprávneho výkladu tohto ustanovenia. Aj za predpokladu, že by toto ustanovenie počítalo s možnosťou tretích osôb prevziať aktíva podniku v konkurze, ktorý nie je uvedený v prílohe 1 protokolu č. 8, podľa Súdu prvého stupňa by to vôbec neznamenalo, že táto tretia osoba nie je povinná vrátiť protiprávnu pomoc, ktorú získal uvedený podnik. Keďže situácia HCz nemôže byť prirovnávaná k situácii podniku v konkurze, ktorý nie je uvedený v zozname prílohy 1 protokolu

č. 8, výhrada založená na údajnom porušení zásady rovnosti zaobchádzania pri uplatňovaní tohto protokolu bola Súdom prvého stupňa takisto zamietnutá.

<sup>40</sup> Ak by bol prijatý žalobný dôvod založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, v podstate by to znamenalo spochybníť protokol č. 8, ktorý je ako zdroj primárneho práva súčasťou Zmluvy (pozri body 100 a 101 napadnutého rozsudku).

<sup>41</sup> Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého Komisia prekročila svoju vlastnú právomoc, Súd prvého stupňa v bode 102 napadnutého rozsudku pripomenul, že protokol č. 8 stanovuje, že Komisia prijme vhodné opatrenia s cieľom vyžadovať vrátenie každej pomoci, ktorá bola poskytnutá v rozpore s podmienkami stanovenými v protokole, vrátane kontrolných opatrení podľa článku 88 ES, takže Komisia bola oprávnená kontrolovať dodržiavanie ustanovení protokolu č. 8.

<sup>42</sup> Súd prvého stupňa tak zamietol všetky tvrdenia, ktoré poukazovali na porušenie protokolu č. 8.

<sup>43</sup> Vo svojom štvrtom žalobnom dôvode žalobkyne uvádzali, že Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa pomoci na reštrukturalizáciu poskytnutej HCz presne neuviedla štátnu pomoc, ktorej zrušenie požaduje v spornom rozhodnutí, čo malo za následok aj nezákonnosť tohto rozhodnutia vyplývajúcu z porušenia zásady ochrany legitímnej dôvery. Ich legitímna dôvera spočívala v skutočnosti, že IUD počítala s tým, že sporná pomoc sa považuje za vrátenú a že pomoc poskytnutá v roku 2003 bola riadne oznámená Komisii.

- 44 Žalobkyne v tejto súvislosti tvrdili, že Komisia spôsobila, že sa cítili uistené v tom, že pomoc, ktorú získala HCz, nebude zrušená. Mohli totiž legitímne veriť, že Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci poskytnutej HCz, a uviedli, že hoci sporná pomoc nebola oznámená v zmysle článkov 87 ES a 88 ES, bola „riadne ohlásená“ podľa relevantných postupov upravených protokolom č. 2.
- 45 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bode 134 napadnutého rozsudku konštatoval, že takáto dôvera nemôže byť chránená v rámci zásady ochrany legitímnej dôvery. Žalobkyne totiž neboli aktom Spoločenstva navedené, aby prijali rozhodnutie, ktoré neskôr malo pre ne negatívne následky, ani nezískali výhodu na základe nejakého priaznivého správneho aktu orgánu Spoločenstva, ktorý by tento orgán neskôr stiahol so spätnou účinnosťou. Odkazujúc na rozsudok z 20. marca 1997, Alcan Deutschland (C-24/95, Zb. s. I-1591), Súd prvého stupňa v bode 135 napadnutého rozsudku pripomenul, že podniky, ktorým je pomoc poskytovaná, v zásade môžu mať legitímnu dôveru v to, že pomoc je v súlade s právom len vtedy, ak bola poskytnutá s tým, že bolo dodržané konanie stanovené v článku 88 ES a že starostlivý podnikateľský subjekt musí byť zvyčajne schopný uistiť sa, že toto konanie bolo dodržané.
- 46 Súd prvého stupňa v bode 136 napadnutého rozsudku okrem toho konštatoval, že v predmetnom prípade sa neuskutočnilo nijaké oznámenie spornej pomoci, keďže táto pomoc bola poskytnutá v čase, keď ešte Poľská republika nebola členom Únie, a preto oznámenie v súlade s postupom podľa článku 88 ES nebolo možné.
- 47 Súd prvého stupňa v bodoch 137 a 138 napadnutého rozsudku zamietol tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého sporná pomoc bola „riadne ohlásená“ na základe relevantných postupov podľa protokolu č. 2. V rozsahu, v akom žalobkyne odkazujú na rozhodnutie Rady 2003/588, konštatujúce, že program reštrukturalizácie a podnikateľské zámery, ktoré Poľská republika predložila Komisii 4. apríla 2003, spĺňajú požiadavky

článku 8 ods. 4 protokolu č. 2, je totiž nutné konštatovať, že podnikateľský zámer týkajúci sa HCz nebol Komisii predložený, a preto sa naň nevzťahuje schválenie obsiahnuté v rozhodnutí Rady 2003/588.

- 48 Pokiaľ ide o odôvodnenie návrhu Komisie, podľa ktorého by predĺženie platnosti výnimky stanovenej v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 znamenalo legalizovať so spätnou účinnosťou každú pomoc, ktorá bola poskytnutá protiprávne po nadobudnutí účinnosti Európskej dohody, Súd prvého stupňa v bode 139 napadnutého rozsudku zdôraznil, že tieto vyjadrenia nie sú obsiahnuté v rozhodnutí Rady 2003/588. Len samotný návrh Komisie na rozhodnutie Rady nemohol teda vyvolať legitímnu dôveru žalobkyní.
- 49 Súd prvého stupňa tak zamietol všetky tvrdenia založené na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery.
- 50 Vo svojom šiestom žalobnom dôvode, ktorý sa týkal najmä určenia úrokových sadzieb uplatniteľných na vymáhanie spornej pomoci, žalobkyne poukazovali na porušenie nariadenia č. 794/2004, spochybňovali, že Komisia stanovila primeranú úrokovú sadzbu, a tvrdili, že Komisia porušila cieľ článkov 9 a 11 uvedeného nariadenia, a to návrat do stavu, ktorý existoval pred poskytnutím protiprávnej pomoci, jednak tým, že požadovala úroky z vrátenia úrokov, a jednak tým, že zvolila referenčnú sadzbu, ktorá vôbec nezodpovedala reálnym podmienkam na poľskom trhu v rokoch 1997 až 2004.
- 51 V tomto ohľade žalobkyne tvrdili, že v poľskom práve úroky plynú iba z nedoplatkov daní a daňové zákony nepočítajú s kapitalizáciou úrokov z týchto nedoplatkov. Okrem toho vysvetľujú, že v rokoch 1997 až 2004 bolo veľmi ojedinelé, aby podniky získali dlhodobý kapitál z externých zdrojov, využívajúc dlhopisy a bankové pôžičky vyjadrené v poľských zlotých. Tým, že Komisia chcela uplatniť úrokovú sadzbu platnú

pre záväzky poľského ministerstva financií, nepoužila sadzbu, ktorá skutočne odráža výhodu, ktorú HCz získala, čo by spôsobilo nadhodnotenie tejto výhody. Tak by vrátenie úrokov dostalo oprávnené spoločnosti do situácie, ktorá je v porovnaní so *status quo ante* nevýhodná.

- 52 Pokiaľ ide o sporné rozhodnutie, Súd prvého stupňa v bode 157 napadnutého rozsudku konštatoval, že úroky sa počítajú v súlade s ustanoveniami kapitoly V nariadenia č. 794/2004 a že vzhľadom na to, že úroková sadzba nie je stanovená ani vo výroku, ani v odôvodnení tohto rozhodnutia, žalobný dôvod žalobkýň je bezpredmetný.
- 53 Pokiaľ ide o metódu výpočtu úrokov, Súd prvého stupňa rozhodol, že konštatovania obsiahnuté v spornom rozhodnutí majú čisto deklaratórny charakter, keďže spôsob výpočtu úrokov vyplýva zo samotného nariadenia č. 794/2004. Žalobkyne pritom neuvádzajú námietku nezákonnosti v súvislosti s týmto nariadením (pozri bod 159 napadnutého rozsudku).
- 54 Pokiaľ ide o list zo 7. júna 2006, v ktorom Komisia určila úrokovú sadzbu, ktorá sa má uplatniť na vymáhanie spornej pomoci, Súd prvého stupňa pripomenul, že článok 9 ods. 4 nariadenia č. 794/2004 stanovuje, že úroková sadzba uplatniteľná pri vymáhaní pomoci musí byť stanovená v „úzkej spolupráci“ s dotknutým členským štátom.
- 55 Z korešpondencie medzi Komisiou a poľskými orgánmi vyplýva, že stanovenie sadzby sa skutočne uskutočnilo v „úzkej spolupráci“ s Poľskou republikou, ktorá navrhla uplatňovať sadzbu päťročných a desaťročných dlhopisov ministerstva financií

a žiadala, aby sa každoročne vykonala aktualizácia týchto sadzieb a aby sa úroky nepočítali na zostavenom základe (bod 163 napadnutého rozsudku).

56 Komisia, ktorá v zásade súhlasila s týmito návrhmi, dospela k názoru, že by sa mala uplatniť len sadzba z päťročných dlhopisov počas celého obdobia rokov 1997 až 2004. V tejto súvislosti disponovala istou mierou voľnej úvahy (bod 164 napadnutého rozsudku).

57 Pokiaľ ide o metódu uplatňovania úrokov a osobitne výpočtu úrokov na zostavenom základe, Súd prvého stupňa v bode 165 napadnutého rozsudku konštatoval, že článok 11 ods. 2 nariadenia č. 794/2004 výslovne spresňuje, že úroková sadzba bude používaná na zostavenom základe až do dňa vrátenia pomoci a že úroky, ktoré vznikli v predchádzajúcom roku, budú úročené v každom nasledujúcom roku. Článok 13 nariadenia č. 794/2004 okrem toho stanovuje, že jeho články 9 a 11 sa použijú na každé rozhodnutie o vymáhaní pomoci, ktoré bolo oznámené po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Vzhľadom na to, že nariadenie č. 794/2004 bolo uplatniteľné v čase prijatia sporného rozhodnutia, Komisia musela požadovať, aby bol úrok vypočítaný na zostavenom základe.

58 Súd prvého stupňa preto všetky žalobné dôvody založené na porušení nariadenia č. 794/2004 zamietol.

59 Keďže považoval za nedôvodné všetky dôvody uvedené žalobkýňami na podporu ich žaloby, Súd prvého stupňa v dôsledku toho žalobu zamietol v celom rozsahu.

## Návrhy účastníkov konania pred Súdny dvorom

<sup>60</sup> Odvolateľky navrhujú, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok,
- vyhovel v celom rozsahu alebo subsidiárne čiastočne návrhom uvedeným na Súde prvého stupňa v spojených veciach T-273/06 a T-297/06,
- zaviazal Komisiu na náhradu všetkých trov konania,
- v prípade, že by rozhodol zastaviť konanie, zaviazal Komisiu na náhradu trov konania na základe článku 69 ods. 6 a článku 72 písm. a) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

<sup>61</sup> Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a zaviazal odvolateľky na náhradu trov konania.



## O odvolaní

- <sup>62</sup> Odvolateľky uvádzajú na podporu svojho odvolania tri odvolacie dôvody založené na porušení protokolu č. 8, zásady ochrany legitímnej dôvery a nariadenia č. 659/1999, najmä jeho článku 14 ods. 2, ako aj nariadenia č. 794/2004.
- <sup>63</sup> Komisia spochybňuje jednak prípustnosť odvolania v celom jeho rozsahu a osobitne prípustnosť prvého a tretieho odvolacieho dôvodu, ako aj dôvodnosť troch odvolacích dôvodov uvedených odvolateľkami.

### *O prípustnosti odvolania v celom jeho rozsahu*

#### Argumentácia účastníkov konania

- <sup>64</sup> Na úvod Komisia namieta neprípustnosť odvolania z dôvodu, že odvolateľky, pokiaľ ide o formu odvolania, zamieňajú odvolanie a kasačný opravný prostriedok v rozsahu, v akom sa žaloba v podstate obmedzuje na opakovanie tvrdení proti napadnutému rozhodnutiu tak, ako boli uvedené v konaní na prvom stupni. Odvolateľky neuvádzajú, o ktoré časti odôvodnenia Súdu prvého stupňa predovšetkým ide ani akého nesprávneho posúdenia sa Súd prvého stupňa dopustil pri skúmaní týchto tvrdení na prvom stupni.

- <sup>65</sup> V tejto súvislosti Komisia uvádza, že z článku 225 ES, z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a z článku 112 ods. 1 prvého pododseku písm. c) rokovacieho poriadku vyplýva, že odvolanie musí presným spôsobom uvádzať napádané časti rozsudku, ktorého zrušenia sa domáha, ako aj právne tvrdenia, o ktoré sa tento návrh osobitne opiera. Tejto požiadavke nezodpovedá odvolanie, ktoré bez toho, aby obsahovalo argumentáciu osobitne smerujúcu k vymedzeniu nesprávneho právneho posúdenia, ktorým je napadnutý rozsudok dotknutý, sa obmedzuje na zopakovanie alebo doslovné reprodukovanie žalobných dôvodov alebo tvrdení uvedených v konaní na Súde prvého stupňa. Také odvolanie je totiž v skutočnosti jednoducho návrhom smerujúcim k opätovnému preskúmaniu žaloby podanej na Súd prvého stupňa, čo je vyňaté z právomoci Súdneho dvora.

### Posúdenie Súdnyim dvorom

- <sup>66</sup> Podľa ustálenej judikatúry z článku 225 ES, z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a z článku 112 ods. 1 prvého pododseku písm. c) rokovacieho poriadku vyplýva, že odvolanie musí presne uviesť napádané časti rozsudku, ktorého zrušenia sa domáha, ako aj právne tvrdenia, ktoré osobitným spôsobom podporujú tento návrh (pozri najmä rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, bod 34; z 8. januára 2002, Francúzsko/Monsanto a Komisia, C-248/99 P, Zb. s. I-1, bod 68, ako aj zo 14. októbra 2010, Nuova Agricast a Cofra/Komisia, C-67/09 P, Zb. s. I-9811, bod 48).
- <sup>67</sup> V tejto súvislosti stačí konštatovať, že ak aj niektoré časti argumentácie, ktorú uviedli odvolateľky, v kontexte ich odvolacích dôvodov nie sú nepochybne presné, napriek tomu sa táto argumentácia javí vo svojom celku ako dostatočne jasná na to, aby sa mohli s vyžadovanou presnosťou zistiť kritizované prvky napadnutého rozsudku, ako

aj právne tvrdenia uvedené na podporu tejto kritiky, a preto umožňuje Súdnemu dvoru vykonať jeho preskúmanie zákonnosti.

- <sup>68</sup> V dôsledku toho námietka neprípustnosti vznesená Komisiou v rozsahu, v akom sa týka odvolania v celom jeho rozsahu, musí byť zamietnutá.

### *O prvom dôvode*

#### Argumentácia účastníkov konania

- <sup>69</sup> Prvým odvolacím dôvodom odvolateľky tvrdia, že Súd prvého stupňa porušil protokol č. 8, pretože vychádzal z toho, že tento protokol zakotvil v bode 6 retroaktívne uplatnenie svojich ustanovení. Zo znenia, účelu a štruktúry tohto protokolu jasne nevyplýva, že mu má byť priznaný retroaktívny účinok.

- <sup>70</sup> V tomto ohľade odvolateľky uvádzajú, že účelom protokolu č. 8 v skutočnosti je, že zo štátnej pomoci môžu mať prospech podniky vymenované v jeho prílohe 1 s určitými obmedzeniami od okamihu jeho podpisu 16. apríla 2003 do konca roka 2003. Jediným prvkom spätnej účinnosti, ktorý možno identifikovať v uvedenom protokole, je odkaz na obdobie od roku 1997 do roku 2003, týkajúci sa buď celkovej sumy štátnej pomoci, ktorá môže byť poskytnutá (bod 6 protokolu č. 8), alebo čistého obmedzenia kapacity, ku ktorému má Poľská republika dospieť (bod 7 protokolu č. 8). To znamená,

že výpočet budúcej pomoci poskytnutej oprávneným spoločnostiam do konca roka 2003 musí byť vykonaný nie pri spätnom zohľadnení pomoci prípadne poskytnutej protiprávne, ale pri spätnom zohľadnení súm už pridelenej pomoci.

<sup>71</sup> V tejto súvislosti odvolateľky namietajú, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora (rozsudky z 25. januára 1979, Racke, 98/78, Zb. s. 69, a Weingut Decker, 99/78, Zb. s. 101; z 19. mája 1982, Staple Dairy Products, 84/81, Zb. s. 1763, ako aj z 24. septembra 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisía, C-74/00 P a C-75/00 P, Zb. s. I-7869) zásada právnej istoty všeobecne bráni tomu, aby časová pôsobnosť právneho aktu Spoločenstva bola stanovená k dátumu predchádzajúcemu jeho vyhláseniu. Výnimočne to môže byť inak, ak to vyžaduje účel, ktorý sa má dosiahnuť, alebo ak je riadne rešpektovaná legitímna dôvera dotknutých osôb. Znamená to, že ak nie je stanovené inak, predpokladá sa, že právna norma Spoločenstva nemá retroaktívny účinok.

<sup>72</sup> V predmetnom prípade je podľa odvolateliek nesporné, že Asociačná rada EÚ-Polsko prijala 23. októbra 2002 rozhodnutie, ktoré predlžuje o ďalších osem rokov, od 1. januára 1997, lehotu na výnimku stanovenú v protokole č. 2. Toto rozhodnutie podmienilo predĺženie lehoty splnením dvoch podmienok. Na jednej strane ide o predloženie programu reštrukturalizácie a podnikateľských zámerov Poľskou republikou Komisii a na druhej strane o ich konečné posúdenie Komisiou (články 2 a 3 rozhodnutia Asociačnej rady). Článok 3 tohto rozhodnutia okrem toho stanovoval, že Komisia bude v mene Spoločenstva v pravidelných intervaloch sledovať vykonávanie podnikateľských zámerov, zatiaľ čo poľský Úrad pre hospodársku súťaž a ochranu spotrebiteľa bude postupovať tak isto v mene Poľskej republiky.

<sup>73</sup> Komisia dospela k záveru, že program reštrukturalizácie a podnikateľské zámery predložené Poľskou republikou spĺňali požiadavky článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 a podmienky stanovené v protokole č. 8, a preto vo svojom návrhu potvrdila svoje konečné posúdenie a dodržanie záväzku prijatého Poľskou republikou v protokole č. 8.

Rozhodnutie Rady 2003/588 bolo nakoniec prijaté v tomto zmysle. Podľa odvolateľiek sa teda Komisia v napadnutom rozhodnutí vrátila k štátnej pomoci poskytnutej v rokoch 1997 až 2002 v režime výnimky, predĺženom rozhodnutím Rady 2003/588 nasledujúcim po podpise protokolu č. 8, na ktorý sa odvoláva.

<sup>74</sup> Okrem toho bod 6 protokolu č. 8 sa vzťahuje iba na pomoc budúcim reštrukturalizáciám, ktoré by mohli byť poskytnuté oprávneným spoločnostiam, a neobsahuje nijaké výslovné uvedenie prípadného retroaktívneho účinku. Z jeho obsahu, účelu ani z jeho štruktúry jasne nevyplýva, že mu má byť priznaný retroaktívny účinok.

<sup>75</sup> Odvolateľky navyše uvádzajú, že je nesporné, že poľské orgány zamýšľali zahrnúť HCz do zoznamu oprávnených spoločností uvedených v prílohe 1 protokolu č. 8, ktoré môžu využívať štátnu pomoc v rámci programu reštrukturalizácie poľského oceľarskeho priemyslu. V poslednej chvíli upustili od tohto opatrenia, keďže na HCz bol vyhlásený konkurz a jej životaschopnosť bola medzitým aj s novou pomocou považovaná za málo pravdepodobnú. Životaschopnosť HCz v čase, keď bol prijatý obsah protokolu č. 8, tak predstavovala jediný bod, ktorý ju odlišoval od ôsmich oprávnených spoločností.

<sup>76</sup> Od apríla 2003 zamýšľali poľské orgány reštrukturalizáciu HCz iným spôsobom ako prostredníctvom konkurzu. Komisia to vo svojom spornom rozhodnutí nezohľadnila, hoci jej tieto skutočnosti boli známe, a teda zaobchádzala s dvoma kategóriami osôb, ktorých právne a faktické postavenia nevykazovali zásadné rozdiely – jednak s podnikmi uvedenými v prílohe 1 protokolu č. 8 a jednak s nástupníckym hospodárskym

subjektom spoločnosti HCz – veľmi rozdielne. Tento rozdielny spôsob zaobchádzania s dvoma v podstate rovnakými situáciami predstavuje ďalšie porušenie protokolu č. 8.

- 77 Za týchto podmienok predstavuje výklad protokolu č. 8 vykonaný Komisiou v napadnutom rozhodnutí zjavné porušenie tohto predpisu Spoločenstva. Súd prvého stupňa tým, že toto porušenie nenapravil, porušil právo Spoločenstva.
- 78 Komisia najskôr tvrdí, že prvý odvolací dôvod je sčasti neprípustný z dvoch dôvodov. Odvolateľky sa na jednej strane dovoľávali návrhu Komisie a rozhodnutia Rady 2003/588 v súvislosti s uvedeným odvolacím dôvodom, hoci tento bod skúmal Súd prvého stupňa v rámci dôvodu založeného na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery. Odvolateľky teda vzniesli po prvýkrát pred Súdnym dvorom odvolací dôvod a tvrdenia, ktoré nevzniesli pred Súdom prvého stupňa, takže táto časť odvolacieho dôvodu musí byť vyhlásená za neprípustnú.
- 79 Na druhej strane, čo sa týka tvrdenia vychádzajúceho z rozdielneho spôsobu zaobchádzania s dvoma v podstate rovnakými situáciami, vedúceho k porušeniu protokolu č. 8, je nový v tom zmysle, že nebol žalobkyňou vznesený vo veci T-297/06 v rámci žalobného dôvodu založeného na údajnom porušení protokolu č. 8. Údajné porušenie zásady rovnosti zaobchádzania pri uplatnení protokolu č. 8 namietali iba žalobkyne vo veci T-273/06. V dôsledku toho treba túto časť prvého odvolacieho dôvodu tiež vyhlásiť za neprípustnú.
- 80 Pokiaľ ide o vec samu, Komisia ďalej tvrdí, že súhlasí s výkladom Súdu prvého stupňa, podľa ktorého je cieľom protokolu č. 8 zaviesť komplexný systém povoľovania pomoci určenej na reštrukturalizáciu poľského oceliarskeho priemyslu. Podľa Súdu prvého stupňa samotné znenie bodu 6 uvedeného protokolu naznačuje retroaktívny účinok,

pokiaľ celé skúmané obdobie, to znamená roky 1997 až 2003, predchádza dňu pristúpenia Poľskej republiky k Únii.

- <sup>81</sup> Komisia okrem toho spochybňuje tvrdenie odvolateľiek, podľa ktorého odkaz na toto obdobie v skutočnosti znamená, že kontrola pomoci bola pred pristúpením obmedzená na pomoc poskytnutú od septembra do decembra 2003. Komisia teda zastáva názor, že odôvodnenie Súdu prvého stupňa v bodoch 93 až 97 napadnutého rozsudku správne zohľadnilo znenie, účel a štruktúru protokolu č. 8 a že Súd prvého stupňa tak správne podporil svoje závery týkajúce sa retroaktívneho účinku.
- <sup>82</sup> Nakoniec Komisia uvedené tvrdenia odvolateľiek spochybňuje ako v každom prípade neopodstatnené, lebo sa zdá, že tieto tvrdenia v skutočnosti spochybňujú vylúčenie HCz zo zoznamu oprávnených spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe 1 protokolu č. 8, a nie akékoľvek porušenie uvedeného protokolu. Je však zjavné, že v rámci konania o žalobe o neplatnosť, s ktorou bol oboznámený, sa Súd prvého stupňa obmedzil na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie a neumožnil spochybnenie zákonnosti právnych predpisov primárneho práva, akým je protokol č. 8.

Posúdenie Súdny dvorom

— O prípustnosti

- <sup>83</sup> Pokiaľ ide o námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou a založenú na novom charaktere uvedeného dôvodu, treba konštatovať, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak by sa povolilo účastníkovi konania predložiť po prvýkrát v konaní pred Súdny dvorom

dôvod, ktorý nebol predložený v konaní pred Súdom prvého stupňa, znamenalo by to možnosť predniesť pred Súdny dvorom, ktorý má v odvolacom konaní obmedzené právomoci, spor v širšom rozsahu ako pred Súdom prvého stupňa. V konaní o odvolaní je právomoc Súdneho dvora obmedzená na posúdenie zákonného rozhodovania o žalobných dôvodoch prejednávaných pred Súdom prvého stupňa (pozri najmä rozsudky z 11. novembra 2004, *Ramondín a i./Komisia*, C-186/02 P a C-188/02 P, Zb. s. I-10653, bod 60, ako aj z 26. októbra 2006, *Koninklijke Coöperatie Cosun/Komisia*, C-68/05 P, Zb. s. I-10367, bod 96).

84 V tejto súvislosti však treba konštatovať, že odvolateľky na rozdiel od tvrdení Komisie neuvádzajú nový odvolací dôvod pred Súdny dvorom, ale len tvrdenie spadajúce pod odvolací dôvod založený na porušení protokolu č. 8, ktorý bol už prejednaný pred Súdom prvého stupňa. Odkazujú totiž na dokumenty citované Komisiou s cieľom podporiť porušenie protokolu č. 8, ale nepredstavujú nijakú výhradu, ktorá by bola z právneho hľadiska nová. Námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou a založenú na novom charaktere odvolacieho dôvodu predloženého odvolateľkami teda nemožno prijať.

85 Pokiaľ ide o námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou, založenú na skutočnosti, že tvrdenie rozdielného spôsobu zaobchádzania s dvoma v podstate rovnakými situáciami, ktorého sa dovoľáva žalobkyňa vo veci T-297/06, je nové v tom zmysle, že nebolo vznesené na prvom stupni Komisiou, ale samotnými žalobkyňami vo veci T-273/06, stačí konštatovať, že vzhľadom na to, že účastník musí mať možnosť spochybníť všetky dôvody rozsudku, ktorý nepriaznivo zasahuje do jeho právneho postavenia, pokiaľ Súd prvého stupňa spojil dve veci a vydal jediný rozsudok, ktorý zodpovedá dôvodom uvedeným účastníkmi konania pred Súdom prvého stupňa, môže každý z nich kritizovať úvahy týkajúce sa žalobných dôvodov vznesených pred Súdom prvého stupňa jedinou žalobkyňou v druhej spojenej veci (pozri rozsudky z 29. novembra 2007, *Stadtwerke Schwäbisch Hall a i./Komisia*, C-176/06 P, bod 17, ako aj analogicky z 21. februára 2008, *Komisia/Girardot*, C-348/06 P, Zb. s. I-833, bod 50).



- 86 Námiетка neprípustnosti vznesená Komisiou a založená na novom charaktere dôvodu uvedeného odvolateľkami preto nemôže byť prijatá.
- 87 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvý odvolací dôvod je prípustný.

— O veci samej

- 88 Pokiaľ ide o opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu, treba preskúmať, či Súd prvého stupňa porušil protokol č. 8 tým, že v napadnutom rozsudku vychádzal z toho, že právomoc Komisie kontrolovať dodržiavanie pravidiel Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci v období pred pristúpením Poľskej republiky k Únii sa zakladá na tomto protokole a týka sa pomoci priznanej počas celého obdobia uvedeného v bode 6 uvedeného protokolu, teda od roku 1997 do roku 2003, a nie výlučne od okamihu jeho uverejnenia, 23. septembra 2003, do 31. decembra 2003, ako uvádzajú odvolateľky, pretože spochybňujú retroaktívny účinok protokolu č. 8.
- 89 V tomto ohľade treba pripomenúť, že Súd prvého stupňa k tomuto záveru dospel po tom, čo v bodoch 89 až 97 napadnutého rozsudku skúmal pôsobnosť protokolu č. 8.
- 90 V rámci tejto analýzy Súd prvého stupňa najskôr v bode 90 napadnutého rozsudku zdôraznil, že čo sa týka pôsobnosti *ratione temporis* pravidiel Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci, je v zásade nesporné, že články 87 ES a 88 ES sa neuplatnia na pomoc poskytnutú pred pristúpením k Únii, ktorá sa už po pristúpení neuplatní.

- 91 Súd prvého stupňa ďalej v bode 91 napadnutého rozsudku konštatuje, že režim upravený protokolom č. 8 sa z viacerých hľadísk odlišuje od všeobecného režimu upraveného Zmluvou a prílohou IV aktu o pristúpení. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti rozhodol, že podľa bodu 1 protokolu č. 8 určitá štátna pomoc poskytnutá Poľskou republikou na reštrukturalizáciu špecifických sektorov poľského oceliarskeho priemyslu, ktorá by bežne nebola prípustná podľa článkov 87 ES a 88 ES, bola uznaná ako zlučiteľná so spoločným trhom. Okrem toho Súd prvého stupňa uvádza, že prechodný mechanizmus nachádzajúci sa v prílohe IV aktu o pristúpení sa týka iba štátnej pomoci poskytnutej pred pristúpením k Únii, ktorá je naďalej uplatniteľná aj po pristúpení.
- 92 Súd prvého stupňa v bodoch 93 a 94 napadnutého rozsudku tiež pripomína, že protokol č. 8 odkazuje na pomoc poskytnutú v období od roku 1997 do roku 2003, teda na obdobie pred pristúpením Poľskej republiky k Únii. Tento protokol povoľuje obmedzenú sumu pomoci na reštrukturalizáciu (3 387 070 000 PLN), poskytnutú v uvedenom období určitým podnikom uvedeným v jeho prílohe 1, a stanovuje, že Poľská republika neposkytne na reštrukturalizáciu poľského oceliarskeho priemyslu nijakú ďalšiu pomoc. Z toho podľa Súdu prvého stupňa vyplýva, že spätná účinnosť protokolu č. 8 je zakotvená v jeho bode 6, ktorý sa týka obdobia od roku 1997 do roku 2003.
- 93 Nakoniec Súd prvého stupňa v bode 95 napadnutého rozsudku odmietol tvrdenie žalobkyň, podľa ktorého vzhľadom na to, že v okamihu uverejnenia protokolu č. 8 v septembri 2003 dané obdobie už takmer uplynulo, má odkaz v protokole č. 8 na obdobie od roku 1997 do roku 2003 iba ten význam, že výpočet budúcej pomoci sa musí vykonať so spätným zohľadnením súm už poskytnutej pomoci, a nie so spätným zohľadnením protiprávne poskytnutej pomoci.

- <sup>94</sup> Okrem toho zdôrazňuje, že cieľom protokolu č. 8 bolo naopak zaviesť komplexný režim schvaľovania pomoci určenej na reštrukturalizáciu poľského oceliarskeho priemyslu, a nielen vyhnúť sa kumulácii pomoci v oprávnených spoločnostiach (pozri bod 96 napadnutého rozsudku).
- <sup>95</sup> So zreteľom na tieto zistenia Súd prvého stupňa v bodoch 97 a 104 napadnutého rozsudku vylúčil akékoľvek porušenie protokolu č. 8 a rozhodol, že tento protokol predstavuje *lex specialis* vo vzťahu k prílohe IV aktu o pristúpení a k článkom 87 ES a 88 ES, ktorý rozširuje kontrolu štátnej pomoci uskutočňovanú Komisiou na základe Zmluvy na pomoc poskytnutú v prospech reorganizácie poľského oceliarskeho priemyslu v období od roku 1997 do roku 2003, a tento žalobný dôvod zamietol.
- <sup>96</sup> Na rozdiel od tvrdenia odvolateliek Súd prvého stupňa tým, že dospel k tomuto záveru, neporušil uvedený protokol.
- <sup>97</sup> Treba totiž konštatovať, že Súd prvého stupňa v bodoch 93 a 94 napadnutého rozsudku správne uviedol, že samotný protokol č. 8 stanovuje vo svojom bode 6, že sa uplatní na obdobie zahŕňajúce roky 1997 až 2003, čo je obdobie predchádzajúce dňu pristúpenia.
- <sup>98</sup> Z ustálenej judikatúry nepochybne vyplýva, že hmotnoprávne pravidlá Spoločenstva musia byť na účely zabezpečenia dodržiavania zásad právnej istoty a ochrany legítimnej dôvery vykladané ako pravidlá vzťahujúce sa na situácie vzniknuté pred nadobudnutím ich účinnosti iba vtedy, ak z ich znenia, účelu alebo štruktúry jasne vyplýva, že im má byť takýto účinok priznaný (pozri najmä rozsudky z 10. februára 1982, Bout, 21/81, Zb. s. 381, bod 13; z 15. júla 1993, GruSa Fleisch, C-34/92, Zb. s. I-4147,

bod 22; z 29. januára 2002, Pokrzeptowicz-Meyer, C-162/00, Zb. s. I-1049, bod 49, a z 12. novembra 2009, Elektrownia Pątnów II, C-441/08, Zb. s. I-10799, bod 33).

- <sup>99</sup> Vzhľadom na to, že na rozdiel od skutkového a právneho rámca vo veciach uvedených na podporu tvrdenia uvedeného odvolateľkami nadobudol protokol č. 8 účinnosť 1. mája 2004, treba konštatovať, že zo znenia protokolu č. 8 jasne vyplýva, že stanovuje retroaktívny účinok tým, že sa výslovne týka obdobia, ktoré bolo celkom ukončené v okamihu nadobudnutia jeho účinnosti.
- <sup>100</sup> Pokiaľ ide o cieľ a štruktúru protokolu č. 8, treba v rozpore s tým, čo uvádzajú odvolateľky, konštatovať, že vzhľadom na to, že články 87 ES a 88 ES sa neuplatnia na pomoc poskytnutú pred pristúpením k Únii, ktorá sa už po pristúpení neuplatní, a na účely sledovania cieľa zásadného zákazu akejkoľvek štátnej pomoci s výnimkou výslovne stanovených výnimiek, čo je cieľ, ktorý už bol definovaný v protokole č. 2, je zavedenie režimu poverujúceho Komisiu vykonávať kontrolu štátnej pomoci podľa Zmluvy vo veci každej pomoci poskytnutej na reštrukturalizáciu poľského oceliarskeho priemyslu v rokoch 1997 až 2006 logickým dôsledkom hmotnoprávnej kontinuity medzi Európskou dohodou a Zmluvou, pokiaľ ide o štátnu pomoc, ktorý okrem toho vyjadruje cieľ uplatnenia jediného režimu kontroly pred pristúpením Poľskej republiky k Únii a po ňom.
- <sup>101</sup> Cieľom protokolu č. 8 bolo teda, ako správne konštatoval Súd prvého stupňa, zaviesť komplexný režim schvaľovania pomoci určenej na reštrukturalizáciu poľského oceliarskeho priemyslu, a nielen vyhnúť sa kumulácii pomoci v oprávnených spoločnostiach.

- <sup>102</sup> V dôsledku toho Súd prvého stupňa správne odmietol tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého sa má protokol č. 8 vykladať v tom zmysle, že sa týka iba obdobia odo dňa jeho uverejnenia v septembri 2003 do konca roka 2003 a že výpočet budúcej pomoci poskytnutej oprávneným spoločnostiam do konca roka 2003 musí byť vykonaný nie pri spätnom zohľadnení pomoci poskytnutej protiprávne, ale pri spätnom zohľadnení súm pomoci už priznanej.
- <sup>103</sup> Z toho vyplýva, ako správne konštatoval Súd prvého stupňa, že protokol č. 8 predstavuje *lex specialis*, rozširujúci kontrolnú právomoc Komisie na pomoc poskytnutú v prospech reštrukturalizácie poľského oceliarskeho priemyslu v období od roku 1997 do roku 2003.
- <sup>104</sup> Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateliek, podľa ktorého z návrhu Komisie, ako aj z rozhodnutia Rady 2003/588 vyplýva, že podľa názoru týchto orgánov boli záväzky prijaté v protokole č. 8 dodržané, stačí uviesť, že akt sekundárneho práva Únie sa nemôže odchýliť od aktu primárneho práva ani ho nemôže zmeniť, aj keby bol prijatý neskôr.
- <sup>105</sup> Nakoniec, čo sa týka tvrdenia odvolateliek založeného na rozdielnom zaobchádzaní v rozsahu, v akom uvádza, že HCz mala byť zapísaná do zoznamu oprávnených spoločností uvedených v prílohe 1 protokolu č. 8, stačí konštatovať, že odvolateľky tým, že v skutočnosti popreli vylúčenie HCz z tohto zoznamu, opätovne spochybňujú protokol č. 8, ktorý je nedeliteľnou súčasťou Zmluvy, a teda má povahu primárneho práva. V rámci odvolania sa však Súdny dvor obmedzuje na preskúmanie zákonnosti rozsudku vydaného Súdom prvého stupňa, čo nemôže spochybniť zákonnosť právneho predpisu primárneho práva.

- 106 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu protokolu č. 8, a preto prvý odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

### *O druhom dôvode*

#### Argumentácia účastníkov konania

- 107 Týmto odvolacím dôvodom odvolateľky uvádzajú, že postupy stanovené v protokole č. 2, prostredníctvom ktorých boli so spornou pomocou oboznámené Komisia i Rada, u nich vzbudili legitímnu dôveru.

- 108 V tomto ohľade odvolateľky pripomínajú, že je nesporné, že Komisia zistila, že HCz získala štátnu pomoc pri hodnotení neskorších verzií poľského programu reštrukturalizácie. Návrh Komisie bol uverejnený 26. mája 2003. Aj keby sa pripustilo, že dôvodová správa k tomuto návrhu nemôže u nich vyvolať legitímnu dôveru, odvolateľky zdôrazňujú, že Komisia bola napriek tomu o spornej pomoci informovaná.

- 109 Odvolateľky okrem toho uvádzajú, že keďže rozhodnutie Rady 2003/588 bolo prijaté na základe návrhu Komisie a v tomto rozhodnutí sa konštatovalo, že dotknutá pomoc spĺňa podmienky výnimiek stanovených v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 a v prípade neexistencie formálnych postupov uvedených v článku 88 ES, ktoré v tom čase neboli

na Poľskú republiku uplatniteľné, spĺňa postup Komisie a Rady v predmetnom prípade podmienky stanovené judikatúrou v oblasti ochrany legitímnej dôvery.

- 110 Odvolateľky sa v tejto súvislosti odvolávajú na rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. marca 1990, Chomel/Komisia (T-123/89, Zb. s. II-131), a z 31. marca 1998, Preussag Stahl/Komisia (T-129/96, Zb. s. II-609), a zdôrazňujú, že ochrana legitímnej dôvery sa vzťahuje na každého jednotlivca, ktorý sa nachádza v situácii, z ktorej vyplýva, že správa Spoločenstva uňho vyvolala odôvodnenú dôveru.
- 111 Odvolateľky okrem toho pripomínajú, že predpokladom práva uplatňovať ochranu legitímnej dôvery je splnenie troch podmienok, a to konkrétne uistenia poskytnuté správnym orgánom Spoločenstva dotknutej osobe, ktoré môžu vzbudiť legitímnu dôveru u toho, komu sú určené, a súlad týchto uistení s uplatniteľnými normami.
- 112 Súd prvého stupňa spresnil, že bez ohľadu na formu oznámenia takýmito uisteniami sú informácie, ktoré sú presné, zhodujúce sa, neviažu sa na splnenie žiadnej podmienky a pochádzajú z oprávnených a dôveryhodných zdrojov (rozsudky zo 6. júla 1999, Forvass/Komisia, T-203/97, Zb. VS s. I-A 129 a II-705, body 70 a 71, ako aj z 19. marca 2003, Innova Privat-Akademie/Komisia, T-273/01, Zb. s. II-1093, body 26, 28, 29 a 32).
- 113 Odvolateľky z uplatnenia tejto judikatúry na návrh Komisie dospeli k záveru, že bod 6 dôvodovej správy k návrhu im poskytol konkrétne uistenia, že tieto uistenia u nich mohli vzbudiť legitímnu dôveru a že boli v súlade s uplatniteľnými normami. Tri podmienky vyžadované na to, aby sa mohli odvolateľky dovolávať legitímnej dôvery, že poskytnutá pomoc nie je protiprávna a že nepodlieha vráteniu, boli v dôsledku

toho splnené. Navyše jediný článok rozhodnutia Rady 2003/588 mohol u odvolateľiek vzbudiť uistenie, že program reštrukturalizácie je v súlade s Európskou dohodou a že v dôsledku toho je pomoc zahrnutá do uvedeného programu v súlade s právom.

- 114 Komisia s odkazom na už citovaný rozsudok Alcan Deutschland zdôrazňuje, že jej návrh, rovnako ako rozhodnutie Rady 2003/588 vychádzajú z programu reštrukturalizácie a z podnikateľských zámerov predložených Poľskou republikou. Likvidácia HCz v nich bola upravená a netýkal sa jej nijaký podnikateľský zámer. Komisia ani Rada teda nemohli poskytnúť konkrétne uistenie, osobitne pokiaľ ide o pomoc poskytnutú HCz, pretože tento podnik nebol v týchto zámeroch uvedený.
- 115 Okrem toho Komisia uvádza, že odvolateľky nespochybňujú konštatovania Súdu prvého stupňa uvedené v bode 138 napadnutého rozsudku, podľa ktorých Komisii nebol predložený podnikateľský zámer týkajúci sa spoločnosti HCz, a preto sa jej netýkalo schválenie obsiahnuté v rozhodnutí Rady 2003/588. Súd prvého stupňa sa však o toto konštatovanie opieral. Išlo o skutkové konštatovanie, ktoré odvolateľky nespochybni, a teda ho nemôžu spochybniť v odvolacom konaní.
- 116 Podľa Komisie musí byť preto dôvod založený na porušení zásady legitímnej dôvery zamietnutý. Výrok návrhu Komisie, rozhodnutie Rady 2003/588 ani tretí bod odôvodnenia dôvodovej správy návrhu Komisie nemôžu byť v súlade s protokolom č. 8 právnym základom akejkoľvek legitímnej dôvery týkajúcej sa podnikateľských zámerov, ktoré neboli predložené Komisii, a teda nemôžu byť dotknuté týmito aktmi.



- 117 Komisia nakoniec pripomína, že Súd prvého stupňa v bode 139 napadnutého rozsudku rozhodol, že keďže rozhodnutie Rady 2003/588 nepreberá úvahy Komisie v jej návrhu, podľa ktorých by predĺženie platnosti výnimky stanovenej v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 znamenalo so spätnou účinnosťou legalizovať každú pomoc, ktorá bola poskytnutá protiprávne po nadobudnutí účinnosti Európskej dohody, je nutné konštatovať, že tieto vyjadrenia nie sú obsiahnuté v akte, ktorý bol nakoniec prijatý Radou. Samotný návrh Komisie nemôže teda u odvolateľiek vyvolať legitímnu dôveru.
- 118 Komisia navyše zdôrazňuje, že otázka sa zdá byť v každom prípade čisto teoretická, pretože odvolateľky nijako nekritizujú bod 139 napadnutého rozsudku.

#### Posúdenie Súdnyim dvorom

- 119 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľky v podstate uvádzajú, že Súd prvého stupňa porušil zásadu ochrany legitímnej dôvery, keďže nekonštatoval, že so spornou pomocou boli v rámci postupu podľa protokolu č. 2 oboznámené tak Komisia, ako aj Rada, čo u odvolateľiek vzbudilo legitímnu dôveru. Navyše dôvodová správa k návrhu Komisie pre rozhodnutie Rady 2003/588 a jediný článok tohto rozhodnutia mohli vzbudiť u odvolateľiek legitímnu dôveru, že dotknutá pomoc a program reštrukturalizácie boli v súlade s právom.
- 120 V tomto ohľade treba uviesť, že Súd prvého stupňa dospel k svojmu záveru po tom, čo v bodoch 135 až 139 napadnutého rozsudku vysvetlil genézu rôznych aktov týkajúcich sa priamo alebo nepriamo spornej pomoci. Súd prvého stupňa potom konštatoval, že podnikateľský zámer týkajúci sa HCz nebol predložený Komisii, teda že sa

ho rozhodnutie Rady 2003/588 netýka, a že okrem toho toto rozhodnutie na rozdiel od dôvodovej správy návrhu Komisie nestanovuje, že predĺženie odchýlky stanovenej v článku 8 ods. 4 protokolu č. 2 malo za následok spätnú regularizáciu každej pomoci protiprávne poskytnutej po nadobudnutí účinnosti Európskej dohody.

- <sup>121</sup> V tomto ohľade treba po prvé zdôrazniť, že tvrdenie odvolateľiek, podľa ktorého bola Komisia informovaná o existencii spornej pomoci, je celkom irelevantné. Vzhľadom na to, že podnikateľský zámer týkajúci sa HCz nebol predložený Komisii v rámci postupov na tento účel výslovne stanovených, konkrétne programu reštrukturalizácie poľského oceliarskeho priemyslu, pričom konštatovanie Súdu prvého stupňa odvolateľkami okrem toho nebolo spochybnené, a z dôvodu, že likvidácia HCz tam bola výslovne stanovená, HCz nemohla byť zákonne dotknutá rozhodnutím Rady 2003/588.
- <sup>122</sup> Po druhé treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry patrí zásada ochrany legitímnej dôvery medzi základné zásady Únie (pozri najmä rozsudok z 5. mája 1981, Dürbeck, 112/80, Zb. s. 1095, bod 48).
- <sup>123</sup> Z judikatúry rovnako vyplýva, že každý jednotlivec má právo dovolávať sa zásady ochrany legitímnej dôvery, pokiaľ sa nachádza v situácii, z ktorej vyplýva, že správa Spoločenstva tým, že mu poskytla konkrétne uistenia, uňho vyvolala odôvodnené očakávania (rozsudky zo 16. decembra 1987, Delauche/Komisia, 111/86, Zb. s. 5345, bod 24; z 25. mája 2000, Kögler/Súdny dvor, C-82/98 P, Zb. s. I-3855, bod 33, ako aj z 22. júna 2006, Belgicko a Forum 187/Komisia, C-182/03 a C-217/03, Zb. s. I-5479, bod 147). Dané uistenia musia byť okrem toho v súlade s uplatniteľnými normami (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. júna 1985, Pauvert/Dvor audítorov, 228/84,

Zb. s. 1969, body 14 a 15, ako aj zo 6. februára 1986, Vlachou/Dvor audítorov, 162/84, Zb. s. 481, bod 6).

- 124 Stačí teda konštatovať, že čo sa týka podmienky konkrétnych uistení, návrh rozhodnutia Komisie predložený Rade nemôže byť v rozpore s tým, čo uvádzajú odvolateľky, právnym základom akejkoľvek legitímnej dôvery v zlučiteľnosť spornej pomoci s pravidlami práva Únie.
- 125 Skutočnosť, že rozhodnutie Rady 2003/588 nepreberá ciele dôvodovej správy návrhu Komisie, nemôže viesť k legitímnej dôvere, pokiaľ ide o súlad pomoci v prospech spoločnosti, ktorej podnikateľský zámer nebol predložený Komisii, a preto nemôže byť zohľadnený v uvedenom rozhodnutí. Z upustenia od týchto cieľov tak musela byť odvolateľkám zjavná zmena stanoviska normotvorcu Únie v prípade takejto regulácie pomoci.
- 126 Z toho vyplýva, že v predmetnom prípade nebola splnená podmienka konkrétneho uistenia vyžadovaná na to, aby bolo možné dospieť k záveru o porušení zásady ochrany legitímnej dôvery. Z tohto dôvodu netreba overovať splnenie iných podmienok, keďže tie sú kumulatívne.
- 127 V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nezasiahlo do legitímnej dôvery odvolateľiek.
- 128 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy sa musí druhý odvolací dôvod zamietnuť.

*O treťom dôvode*

## Argumentácia účastníkov konania

- 129 Týmto odvolacím dôvodom odvolateľky spochybňujú uznanie Súdom prvého stupňa úrokovej miery uplatniteľnej v okamihu vrátenia.
- 130 Odvolateľky uvádzajú, že Súd prvého stupňa sa uspokojil s konštatovaním, že Komisia uplatnila postup stanovený v článku 9 ods. 4 nariadenia č. 794/2004. Súd prvého stupňa mal však skúmať, či Komisia stanovila „vhodnú“ úrokovú mieru podľa článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999, pretože posúdenie vhodného charakteru sadzby nie je vyčerpané konštatovaním, že bola určená v spolupráci s dotknutým členským štátom.
- 131 Odvolateľky sa domnievajú, že vhodný charakter je hmotnoprávnym pojmom nezávislým od postupu, podľa ktorého musí Komisia postupovať vo výnimočných prípadoch, v ktorých stanovuje úrokovú sadzbu v úzkej spolupráci s členským štátom. Tento autonómny pojem – ktorý sa v širokej miere zakladá na skutočnosti, že Komisia disponuje rozhodovacím priestorom a že nakoniec ona stanovuje určujúcu sadzbu – mal byť predmetom výkladu, čo Súd prvého stupňa neurobil.
- 132 Odvolateľky pripomínajú, že pri výklade uvedeného pojmu treba zohľadniť rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júna 1995, Siemens/Komisia (T-459/93, Zb. s. II-1675), ktorý stanovuje, že účelom vrátenia pomoci je obnovenie situácie, ktorá existovala pred protiprávnym poskytnutím pomoci. Na zabezpečenie rovnosti zaobchádzania

by mala byť výhoda meraná objektívne od chvíle, keď je pomoc k dispozícii oprávnenej spoločnosti.

<sup>133</sup> Keďže Komisia je povinná obnoviť situáciu pred protiprávnym poskytnutím pomoci, k vymáhaniu úrokov môže dôjsť iba na účely vyrovnania finančných výhod vyplývajúcich zo sprístupnenia pomoci oprávnenej spoločnosti a musí im byť primeraná.

<sup>134</sup> V dôsledku nedodržania zásady obnovenia predchádzajúcej situácie a zvolením referenčnej sadzby, ktorá vôbec nezodpovedá realite poľského trhu v období od roku 1997 do roku 2004, teda tak Komisia, ako aj Súd prvého stupňa, ktorý rozhodol, že dosah článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999 je v tomto bode vyčerpaný článkom 9 ods. 4 nariadenia č. 794/2004, porušili tieto dve ustanovenia práva Spoločenstva.

<sup>135</sup> Podľa Komisie je tento odvolací dôvod neprípustný. Odvolateľky totiž od odvolacieho súdu požadujú, aby skúmal dôvod, ktorý Súdu prvého stupňa nebol predložený. Tretí dôvod, založený najmä na údajnom porušení článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999, nebol predložený Súdu prvého stupňa, keďže jediný žalobný dôvod uplatnený v prvom stupni týkajúci sa úrokovej sadzby bol dôvod založený na porušení nariadenia č. 794/2004. V dôsledku toho nemôžu odvolateľky napadnutému rozsudku vytýkať, že nesprávne vyložil pojem „vhodná“ úroková sadzba, zatiaľ čo vznesené dôvody smerujúce k zrušeniu nežiadali od Súdu prvého stupňa výklad tohto pojmu.

<sup>136</sup> Komisia subsidiárne zdôrazňuje, že odvolateľky vychádzajú z nesprávneho predpokladu, keď tvrdia, že Súd prvého stupňa rozhodol, že dosah článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999 sa vyčerpal dosahom článku 9 ods. 4 nariadenia č. 794/2004, to

znamená, že Súd prvého stupňa rozhodol, že úroková sadzba stanovená Komisiou bola vhodná iba z dôvodu, že bola stanovená „v úzkej spolupráci s členským štátom“.

137 Súd prvého stupňa sa však na rozdiel od tvrdení odvolateľiek neobmedzuje na konštatovanie, že Komisia postupovala v úzkej spolupráci s členským štátom, ale vyslovil sa k dôvodnosti použitej sadzby, keď pripomenul voľnú úvahu Komisie a skúmal dôvody, prečo Komisia odmietla určité návrhy. Okrem toho Súd prvého stupňa dospel k záveru, že nedošlo k „zjavne nesprávnemu posúdeniu“ a že výpočet úrokov na zostavevom základe závazne vyplýva z nariadenia č. 794/2004 (body 159 až 167 napadnutého rozsudku).

138 Keďže v rámci odvolania nebolo predložené nijaké tvrdenie, ktoré by mohlo spochybniť závery Súdu prvého stupňa, a preto odvolanie neobsahovalo nijaký platný odvolací dôvod proti týmto záverom, zastáva Komisia stanovisko, že Súd prvého stupňa správne preskúmal tvrdenia žalobkyní v rámci žalobného dôvodu smerujúceho k zrušeniu, ktorý bol vznesený v prvom stupni a ktorý Súdu prvého stupňa nepoložil otázku „vhodného“ charakteru úrokovej sadzby vzhľadom na článok 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999.

Posúdenie Súdny dvorom

— O prípustnosti

139 Čo sa týka námietky neprípustnosti vznesenej Komisiou, ktorá sa týka skutočnosti, že tretí odvolací dôvod, založený najmä na údajnom porušení článku 14 ods. 2

nariadenia č. 659/1999, nebol vznesený v konaní pred Súdom prvého stupňa, treba pripomenúť, že z judikatúry uvedenej v bode 83 tohto rozsudku vyplýva, že dôvod vznesený prvýkrát v rámci odvolania pred Súdnym dvorom musí byť v zásade zamietnutý ako neprípustný.

<sup>140</sup> Rovnako je nutné konštatovať, že odvolateľky sa domáhajú, aby Súdny dvor skúmal zákonnosť úrokovej sadzby stanovenej Komisiou s odkazom na jej vhodný charakter vzhľadom na článok 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999. Tento dôvod však nebol vznesený na Súde prvého stupňa a jediným dôvodom týkajúcim sa úrokovej sadzby, ktorý bol uvádzaný pred Súdom prvého stupňa, bol dôvod založený na porušení nariadenia č. 794/2004. Námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou a založenej na novom charaktere odvolacieho dôvodu predloženého odvolateľkami treba preto vyhovieť.

<sup>141</sup> Z toho vyplýva, že tretí odvolací dôvod musí byť v rozsahu, v akom sa zakladá na údajnom porušení článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999, vyhlásený za neprípustný. Naopak, v rozsahu, v akom sa tretí odvolací dôvod týka nariadenia č. 794/2004, je prípustný.

— O veci samej

<sup>142</sup> Pokiaľ ide o dôvodnosť tohto odvolacieho dôvodu, stačí konštatovať, že vzhľadom na to, že tretí odvolací dôvod je neprípustný v rozsahu, v akom je založený na údajnom porušení článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999, zdá sa byť tretí odvolací dôvod, založený na údajnom porušení článku 9 ods. 4 nariadenia č. 794/2004, vo veci určenia

vhodnej úrokovej sadzby zbavený svojho významu, ako správne uvádza Komisia. Je totiž nemožné v argumentácii odvolateliiek rozpoznať výhradu vznesenú proti Súdu prvého stupňa založenú výlučne na údajnom porušení článku 9 ods. 4 nariadenia č. 794/2004, a nie na pojme „vhodnej“ sadzby v zmysle článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999.

<sup>143</sup> V dôsledku toho treba tretí žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

<sup>144</sup> Vzhľadom na to, že nebol prijatý nijaký z odvolacích dôvodov, je opodstatnené odvolanie zamietnuť v celom rozsahu.

## O trovách

<sup>145</sup> Podľa článku 122 prvého pododseku Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku každý účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' odvolateľky na náhradu trov konania a tie nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ich na náhradu trov konania.



Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

**1. Odvolanie sa zamieta.**

**2. ISD Polska sp. z o.o. a Industrial Union of Donbass Corp. sú povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy